

Notat



Miljøministeriet  
Miljøstyrelsen

Pesticider og Genteknologi  
J.nr. 001-03624  
Ref. ANFJE  
Den 17. februar 2011

**Bilag 1**

**Bidrag til besvarelse af alm. del. spm. 397 stillet af Steen Gade den 31. januar 2011.**

**Status for gennemførelsen af regeringens Grøn Vækst planer med hensyn til pesticider**

I nedenstående tabeller fremgår status for de virkemidler, der indgår i pesticidindsatsen i Grøn Vækst. Som det fremgår, henhører hvert virkemiddel under en styregruppe. Disse 9 styregrupper afholder møder min. 2 gange årligt og drøfter fremdrift for de enkelte virkemidler. Disse styregrupper orienterer en overordnet interministeriel styregruppe, som følger alle virkemidler og målsætninger for så vidt angår pesticidindsatsen i Grøn Vækst. Den overordnede styregruppe afholder min. to årlige møder.

Et enkelt virkemiddel hører ikke ind under disse styregrupper, idet det er et virkemiddel, der dels bidrager til at nå målsætningen på pesticidområdet, men i høj grad også bidrager til andre målsætninger i Grøn Vækst (udledning af fosfor og kvælstof til vandmiljøet). Status for dette virkemiddel er følgende:

**10 m randzone langs vandløb og søer**

Fødevareministeren vil i nær fremtid fremsætte lovforslag med hvilket der foreslås indført krav om udlægning af i alt ca. 50.000 ha dyrkningsfri, gødningsfri og sprøjtefri randzoner på op til 10 meters bredde langs vandløb og søer. Kravet forventes at træde i kraft i 2012.

**Status vedr. gennemførelse af de øvrige virkemidler i pesticidindsatsen i Grøn Vækst pr. 15. februar 2011**

Tabel 1. Virkemidler under Kontrol styregruppen (Formand for gruppen: Plantedir.)

Nr.	Virkemiddel/Projekt	Ansvarlig myndighed	Status pr. 15. februar 2011
1.	Indberetningspligt af sprøjtejournaler	Plantedir.	Der er vedtaget lovforslag den 17. december 2009. Bekendtgørelse er udstedt den 20. juli 2010. Indberetningspligten er senest den 31. marts 2012 for jordbrugerens pesticidforbrug i dyrkningssæsonen 2010-2011.
2.	Kontrol/syn af sprøjteudstyr	Plantedir.	Der blev i foråret 2010 nedsat en arbejdsgruppe under ledelse af Plantedirektoratet, der har udarbejdet en rapport omhandlende mulighederne for etablering af et synssystem i Danmark. Det er i 2011 besluttet, at Miljøministeriet overtager Fødevareministeriets opgave med henblik på at indføre regler om syn af sprøjter. Reglerne

			forventes at være på plads inden fristen den 26. november 2011, som anført i Rammedirektivet for bæredygtig anvendelse af pesticider.
3.	Enstrengt pesticidkontrol inkl. ulovlig import og beslaglæggelse	Plantedir.	<p>Den hidtidige indsats i Plantedirektoratet fortsætter. Den består af kontrol med opbevaring og besiddelse af pesticider samt regler om udarbejdelse af sprøjtejournaler. Fra 2010 blev den én-strengede pesticidkontrol udvidet med kontrol af reglerne om vaske- og påfyldningspladser samt uddannelseskravet ved brug af plantebeskyttelsesmidler.</p> <p>Kontrollen gennemføres som uanmeldte kontrolbesøg på minimum 670 virksomheder årligt. Med udgangspunkt i virksomhedens sprøjtejournal kontrolleres om de anvendte midler er godkendt til afgrøden og om midlet er anvendt i den tilladte dosering.</p> <p>Derudover undersøges det, om der på virksomheden er anvendt udenlandske plantebeskyttelsesmidler eller forbudte danske midler, herunder midler der tidligere har været godkendte i Danmark. Denne kontrol foretages dels som gennemgang af sprøjtejournal og dels som gennemgang af opbevarede plantebeskyttelsesmidler.</p>
4.	Kontrol af restkoncentrationer i fødevarer/foder	Fødevarerest. og Plantedir.	Der vil i forbindelse med Grøn Vækst ske en øget kontrol af pesticidrester i fødevarer, herunder prioriteres at få flere stoffer med i analyseprogrammet og øge antallet af prøver.
5.	Etablering og kontrol af 25 m beskyttelseszoner om vandindvindingsanlæg	Miljømin. og Plantedir.	Krav om udlægning af 25 meter sprøjtefri beskyttelseszoner om vandindvindingsanlæg indgår i det såkaldte Grøn Vækst samlelovsforslag. Miljøministeren forventes at fremsætte lovforslaget i folketinget i løbet af foråret 2011. Når kravet er gældende vil Plantedirektoratet varetage kontrolindsatsen med jordbrugeres overholdelse af kravet.

Tabel 2. Virkemidler under IPM styregruppen (formand for gruppen: Fødevarerhverv)

Nr.	Virkemiddel/Projekt	Ansvarlig myndighed	Status pr. 15. februar 2011
1.	Rådgivning om integreret plantebeskyttelse i landbruget	Fødevarerhverv	Videncentret for Landbrug er projektholder, tilsagnet er givet i starten af juli 2010. Projektet er sat i gang i næsten fuld skala i 2010, dvs. med rådgivning om integreret plantebeskyttelse på ca. 440 landbrug. En stor del af jordbrugers omkostning til rådgivningen finansieres via projektet.
2.	Rådgivning om integreret plantebeskyttelse i gartneri og frugtavl	Fødevarerhverv	<p>Videncentret for Landbrug er projektholder. Der er givet tilsagn til projektet i starten af juli 2010.</p> <p>Fødevarestyrelsen har del i projekterne vedr. de 2-årige IPM rådgivningsforløb hos producenter af frugt og grønt. Der skal sættes fokus på restindhold i fødevarer, herunder vil der blive udtaget prøver til analyse for pesticidrester i de bedrifter, der deltager i rådgivningsforløbene.</p>
3.	Syv demonstrationsjordbrug - Integreret plantebeskyttelse.	Fødevarerhverv	<p>Videncentret for Landbrug er projektholder, tilsagnet er givet i starten af juli. Der er udvalgt i alt 7 demonstrationsejendomme, som skal afprøve en række af principperne for integreret plantebeskyttelse.</p> <p>Fødevarestyrelsen har del i det ene demonstrationsbrug, der producerer frugt. Der skal sættes fokus på restindhold i fødevarer, herunder vil der blive udtaget prøver til analyse for pesticidrester i demonstrationsbruget.</p>
4.	Afgørdespecifikke vejledninger	Miljøstyrelsen	Der vil i 2011 blive iværksat et projekt med henblik på at eksisterende afgørdespecifikke vejledninger bliver opdateret med nyeste viden inden for integreret plantebeskyttelse. Projektet er finansieret i årene 2011, 2013 og 2015.
5.	Monitering og varslingsystemer	Miljøstyrelsen	<p>Miljøstyrelsen har i 2010 indgået kontrakt om et et-årig projekt med henblik på at få udarbejdet en udredning om eksisterende og mulige monitorings og varslingsystemer. Dette med henblik på at få afklaret for hvilke skadevoldere og afgørder der bør udvikles monitorering og varslingsystemer med de midler der er afsat med Grøn Vækst aftalen.</p> <p>Dette projekt vil blive fulgt op af et antal forskningsprojekter, der vil løbe frem til 2015. Projektperioden løber frem til efteråret 2011</p>

			med del-leverancer i løbet af perioden, med henblik på at der kan udpeges relevante emner til iværksættelse af forskningsprojekter i løbet af 2011.
6.	Pointsystem for pesticider	Miljøstyrelsen	Denne indsats vil blive iværksat så snart lov om pesticidafgift er sendt i høring. Pointsystemet vil kunne tages i brug samtidig med at den nye pesticidafgift træder i kraft. Der er tale om et system med hvilket vi letter jordbrugerens mulighed for at se hvilke pesticider der er mindst belastende, da afgiftens størrelse nok kommer til at indgå i prisen, men slutprisen på pesticidet vil ikke nødvendigvis fortælle jordbrugeren hvilket pesticid der udgør den laveste belastning og som han/hun derfor bør vælge.

Tabel 3. Virkemidler under styregruppen for godkendelse af pesticider og for særlig indsats vedr. alternative pesticider (formand for gruppen: Miljøstyrelsen)

Nr.	Virkemiddel/Projekt	Ansvarlig myndighed	Status pr. 15. februar 2011
1.	Restriktiv godkendelsesordning	Miljøstyrelsen	Målet er fortsat at styrke en national godkendelsesordning og medvirke til risikovurdering af nye aktivstoffer og deres restindhold. Der er med Grøn Vækst aftalen sket en øget finansiering af indsatsen i forhold til tidligere. Målet er at sagsbehandlingstiden på indkomne ansøgninger reduceres fra tidligere 2 år til 1 år. Der arbejdes på at lette den administrative sagsgang ved etablering af et digitalt system.
2.	Øget indsats for alternative pesticider	Miljøstyrelsen	Der er pr. 1. april ansat en medarbejder i Miljøstyrelsen, som skal varetage dette område. Der er den 19. august 2010 afholdt et kick-off seminar med deltagelse af alle interessenter. Der er i løbet af 2010 godkendt i alt tre plantebeskyttelsesmidler hørende til kategorien alternative plantebeskyttelsesmidler. Der er endvidere modtaget en ansøgning om godkendelse af et feromon til brug i frugtavl (insekt-duftstof). Der er nedsat en faglig følgegruppe for arbejdet under dette initiativ. En tilskudsbekendtgørelse er under udarbejdelse. Når denne er trådt i kraft vil ansøgere kunne indsende ansøgninger om medfinansiering af data, der måtte mangle for at kunne indsende komplette ansøgninger om godkendelse af alternative plantebeskyttelsesmidler.

Tabel 4. Virkemidler under styregruppen for vand (formand for gruppen: Miljøstyrelsen)

Nr.	Virkemiddel/Projekt	Ansvarlig myndighed	Status pr. 15. februar 2011
1.	Varslingssystemet for grundvand	Miljøstyrelsen	<p>Miljøstyrelsen indgik den 26. marts 2010 kontrakt med GEUS og DJF om videreførelsen af varslingssystemet for grundvand for perioden 2010-2015.</p> <p>Der vil i 2011 blive iværksat et projekt med henblik på at undersøge muligheden for at anvende drænvandsdata fra varslingssystemet i risikovurderingen i godkendelsesordningen.</p>

Tabel 5. Virkemidler under styregruppen for pesticidafgift (formand for gruppen: Skatteministeriet/ Miljøstyrelsen)

Nr.	Virkemiddel/Projekt	Ansvarlig myndighed	Status pr. 15. februar 2011
1.	Udarbejdelsen af nyt pesticidafgiftssystem	Miljøstyrelsen/ Skattemin.	<p>Der blev i forbindelse med Grøn Vækst aftalen nedsat en interministeriel arbejdsgruppe for pesticidafgiften. Denne har afholdt en række møder med henblik på at udarbejde lovgrundlaget for en justering af pesticidafgiften. Dette med henblik på at pålægge de miljø- og sundhedsmæssigt mest belastende pesticider den højeste afgift uden at der dermed sker en udflgning af visse højværdi- eller specialafgrøder.</p> <p>Skatteministeren vil sende lovforslaget i høring forud for fremsættelse af lovforslaget.</p>

Tabel 6. Virkemidler under styregruppen for informationskampagner (formand for gruppen: Miljøstyrelsen)

Nr.	Virkemiddel/Projekt	Ansvarlig myndighed	Status pr. 15. februar 2010
1.	Informationskampagner overfor haveejere	Miljøstyrelsen	Der er afsat midler til informationskampagner i 2011 og i 2013. Der er valgt en konsulent, der skal gennemføre kampagnen i foråret 2011. Den overordnede målsætning for kampagnen er ikke at fokusere på reduktion i forbruget af pesticider i de private haver. Derimod fokuseres på få oplyst haveejerne om at der er flere midler at vælge imellem og at nogle af midlerne udgøre en mindre miljøbelastning end andre. Haveejeren skal altså vælge de mindst belastende pesticider, de skal bruge de der er færdigblandede, de skal være opmærksomme på hvor i haven midlerne må anvendes og være påpasselige med ikke at anvende for høje doseringer.
2.	Informationskampagner overfor forbrugere	Fødevarerest.	Der er afsat midler til særlige informationskampagner rettet mod forbrugere i 2012 og 2014. Derudover er der i årene 2010-2015 afsat midler til generel information om pesticidrester i fødevarer.

Tabel 7. Virkemidler under styregruppen for bekæmpelsesmiddelforskning. (formand for gruppen: Miljøstyrelsen)

Nr.	Virkemiddel/Projekt	Ansvarlig myndighed	Status pr. 15. februar 2011
1.	Iværksættelse og finansiering af et antal forskningsprojekter.	Miljøstyrelsen	Finansiering af det allerede eksisterende forskningsprogram. Der blev påbegyndt 9 projekter i 2010. Der er p.t. i alt 27 igangværende projekter. Hvert projekt har en varighed af 2- 3 år. Projekterne omhandler overordnet pesticiders effekt på menneskers sundhed, pesticiders effekt på miljø og natur samt alternative muligheder for at nedbringe anvendelsen af bekæmpelsesmidler. Der blev den 27. januar 2011 offentliggjort et opslag med indkaldelse af ansøgninger om støtte til forskningsprojekter, der skal påbegyndes i 2011. Dette baseres på en overordnet forskningsstrategi for bekæmpelsesmidler udarbejdet af det rådgivende udvalg for bekæmpelsesmiddelforskning med bidrag fra MST.

Tabel 8. Virkemidler under styregruppen vedr. skade- og belastningsindikatorer (formand for gruppen: Miljøstyrelsen)

<b>Nr.</b>	<b>Virkemiddel/Projekt</b>	<b>Ansvarlig myndighed</b>	<b>Status pr. 15. februar 2015</b>
1.	Udvikling af indikatorer for skadevirkninger som følge af pesticidanvendelsen	Miljøstyrelsen	Plantedirektoratet har i samarbejde med Miljøstyrelsen igangsat et 1-årigt projekt med henblik på at udfærdige en udredning af mulighederne for at udvikle en eller flere indikatorer for skadevirkninger som følge af pesticidanvendelsen. Projektet er iværksat i 2010 og afsluttes 30. september 2011.
2.	Udvikling af indikator for belastninger som følge af pesticidanvendelsen, belastningsomfanget.	Miljøstyrelsen	Så snart der er truffet beslutning om modellen for den nye pesticidafgift, vil de oplysninger om pesticidernes egenskaber, der indgår i afgiftsmodellen, blive inddraget i pesticidindikatoren belastningsomfang.

Tabel 9. Virkemidler under styregruppen for uddannelse (formand for gruppen: Miljøstyrelsen)

<b>Nr.</b>	<b>Virkemiddel/Projekt</b>	<b>Ansvarlig myndighed</b>	<b>Status pr. 1. september 2010</b>
1.	Uddannelse af forhandlere	Miljøstyrelsen	Der indgår i ændringsforslaget til kemikalieloven som blev fremsat den 27. januar en hjemmel med hvilken Miljøministeren kan udstede specifikke regler vedr. krav om uddannelse/viden hos pesticidforhandlere. Såfremt loven vedtages planlægges der udarbejdet en bekendtgørelse med de specifikke krav i løbet af 2011.